

ÇATAL NEWS

THE NEWSLETTER OF THE ÇATALHÖYÜK RESEARCH PROJECT

Çatal News 14

December 2007

The first of its kind found at Çatalhöyük. An incised panel of mudplaster with spiral-meander designs reminiscent of some earlier clay seal designs was uncovered on three walls of a small structure in the Team Poznań Area.

Our newsletters aim to provide a brief outline of each season's activities at Çatalhöyük. Highlights of the season's excavations and finds are described as well as summaries of research programmes and events that took place on site. More detailed information is available from our website at www.catalhoyuk.com under research/archive reports/2007.

The project works in Turkey with a permit provided by the Turkish Ministry of Culture and Tourism, and under the auspices of the British Institute at Ankara. Our main supporters are Stanford University in the USA, the Institute of Archaeology - University College London, Selcuk University in Turkey and the University of Poznań and the Polish Heritage Council in Poland.

2007 SEASON REVIEW / 2007 SEZONU DEĞERLENDİRMESİ – Ian Hodder

Some intriguing new finds

Returning to Çatalhöyük towards the end of the season, after a trip to Ankara, I had been told that the team had found something very exciting during my absence. They wanted to surprise, or rather test me, and so had not told me what the find was. All the possibilities went through my head as I walked up the long flanks of the mound – this 9000-year-old Neolithic ‘town’ in central Turkey, near Çumra and Konya. It could be a painting, of the type that Mellaart had found in his excavations at the site in the 1960s. It could be a figurine, but we had found several of the better examples of those and so not so much fuss would have been made. Or maybe it was just a rich burial – someone buried as usual beneath the floors of the houses but with rich artefacts associated. Or perhaps it was a leopard relief sculpture on a wall, as again had been found by Mellaart.

When I got into the trench at the top of the mound I initially felt disappointed as I looked at the rather messy and difficult to discern plaster mouldings in the corner of a room (Figure 1). There was certainly something there but it was difficult to make anything out at all. But gradually, with a little coaxing, I saw what the team wanted me to see – what is almost certainly the base of one of the so-called splayed figures of which Mellaart had found several examples at the site. There remains some doubt about the identification of the relief sculpture, but I am more convinced now than I was then. These reliefs (eg Figure 2) had originally been thought by Mellaart to represent a splayed animal, but it was always difficult to see what they were as the heads and feet had always been removed. Later Mellaart favoured an interpretation as Mother Goddesses. But in recent years we had found a clay stamp of a splayed figure, which still had its head, and some of its feet. This was certainly an animal and probably a bear (Figure 3).

So it seems most likely that the relief the team had found was the lower part of one of these splayed bear figures. It sits crammed into the southeast corner of a side room in a very elaborate building, which had been re-plastered very many times. In the middle of the surviving portion is a possible belly with traces of the navel – navels are key features of all the

Figure 1: The base of a probable bear relief in the corner of a room in the 4040 Area.

Figure 2: Similar splayed reliefs had been found by Mellaart, as in this case.

Figure 3: This clay stamp with a splayed form, suggests the depiction of a bear.

splayed figures. I had to agree in the end, the team had probably been right in their interpretation – and in their excitement!

We had again a large team at Çatalhöyük this summer – 150 researchers and students as well as 30 local workforce. As well as the usual Stanford-UK team, and the existing team from Poland (led by Arek Marciniak and Lech Czerniak), a team from Selçuk University (led by Ahmet Tırpan and Asuman Baldıran) worked on the Byzantine and early Islamic burials on the West Mound.

Chalcolithic West Mound itself, there were two teams – one from Cambridge and SUNY Buffalo (led by Peter Biehl) and the other from the University of Thrace at Edirne (led by Burçin Erdoğan).

Indeed, it was one of these teams that made another intriguing and unusual discovery this year. In the TP Area excavated by the Polish team from Poznan University, a remarkable frieze was found (Front cover & Figure 4). In a small room that was part of a large building complex, the walls were first plastered and then, while the plaster was still wet, incised with spiral-meander designs. This is a new type of decoration and symbolism found at the site. It occurs in one of the very uppermost levels at the site. So we can say that although painting of walls may have decreased in the upper levels of the site, the symbolic elaboration of the house continued, in a new medium.

at the end of the season, they managed to find some bits of the side of the pot. Looking at the side one suddenly saw something remarkable – there was also the face of a bull! The ears and horns were clear to see. So this is a very unusual pot with two human, and probably two bull heads

Figure 4: Incised decoration on a wall in the TP Area

Figure 5: Pot found in midden in the 4040 Area and showing a human face. Bull horns and ears can be seen on the side of the pot.

Another fascinating find occurred in the lab. as much as in the excavation trenches. Over several years we had found bits of a remarkable pot. This year and last, Nurcan Yalman and her team in the pottery lab sifted through all the material coming from the same very large midden. They gradually found more and more bits. At first the oval pot seemed just to have a human face at one end. Then a human face, identical to the first, was found at the other end of the pot (Figure 5). Then, right

shown. In my view, since the human faces have no eyes in the same way that a plastered human skull we found had no eyes, this pot probably represents human skulls and faces and bucrania (plastered bull skulls).

Another intriguing set of data came again from finds in the lab, and as a result of excavation in the South shelter. In the eastern part of the shelter we had earlier excavated a series of exactly repeating buildings, from Building 10 at the top to Buildings 44 (Level IV), 56 (Level V), and 65 (Level VIA). We wanted to see if this building sequence continued from earlier buildings. So in 2007 we excavated

through Building 65 and found below it a break in the sequence (Figure 6). Beneath Building 65 the area had been used for ovens and other open area activities. There were small buildings or ‘sheds’ but no coherent building plan, and much evidence of outdoor industrial activity. We can see in section that an earlier building existed before this break.

This earlier building is on much the same alignment as Building 65. It will be excavated next year. We will in this way be able to explore the extent to which memories continued in buildings even across substantial breaks in use.

Figure 6: A break in the sequence below Building 65 in the South Area shelter.

As a result of a seminar at the site, attended by anthropologists, theologians, philosophers, and funded by the Templeton Foundation, we have started to call the buildings which are rebuilt many times, are elaborate architecturally, and have very many burials beneath the floors, ‘history houses’. Through their lives, these buildings, replaced and replaced over 100s of years, seem to amass objects such as skulls and ritual paraphernalia. The 10-44-56-65 sequence is an example of one of these ‘history houses’ and it was work in the lab, this time the human remains lab, that gave us a new indication of how these buildings functioned. Başak Boz, a member of the human remains team, found teeth in a burial pit in one house that had come from a jaw in a burial pit in the house beneath. We had already come to suspect that human and animal skulls, sometimes plastered, were handed down within houses as heirlooms or objects of importance. The evidence found by Başak Boz seems to support this idea.

In the 4040 Area, excavation continued on Building 59 (Figure 7). This building has

proved of great interest. It is extremely large (one of the largest buildings yet found at the site) and yet it was lived in for a fairly short period of time (as seen in the small numbers of plaster layers on the walls and floors). It has some examples of symbolic and ritual elaboration such as pillars and platforms and a red painted wall. The building thus allows us to explore the relationships between ritual and symbolic elaboration and size and status. In fact, the building has only one burial (in a side room) and was used over a short period of time. There is no evidence that it had special status. Special status, as seen in other buildings, seems mainly associated with large numbers of burials and long-term use – that is with ‘history houses’. Such houses do not have more storage, and they are not necessarily the largest buildings. But they do seem to have built up a long history of use, burial and ritual and symbolic elaboration.

As if to make the point still clearer, we excavated parts of a new building this year that merits the ‘history house’ designation. This building appeared in the construction trench

for a new shelter that is to be erected over the 4040 Area in 2007-8. It had at least two levels of rebuild, including with red painted walls and benches (Figure 8) and had over 30 burials beneath just the northeast and east platforms of one phase of building. Since most buildings have only 5-10 burials, and several have none, this minimum number of 30 indicates use as a special burial building.

Çatalhöyük'te Merak Uyandıran Buluntular

Geçtiğimiz kazı sezonunun sonunda, Ankara'ya yapmış olduğum gezimin dönüşünde, Çatalhöyük'te benim yokluğumda çok önemli buluntular çıktığı söylendi. Ekip üyeleri beni şaşırtmak için, belki de bir nevi test etmek için buluntunun ne olduğunu söylemediler. Tepenin, bu 9000 senelik Neolitik şehrin, yamacından yukarıya doğru çıkılan uzun yol boyunca aklımdan bütün olasılıklar geçti. Bu bir duvar resmi olabilirdi-Mellaart'ın 1960'lı yıllarda yaptığı kazılarda bulunduğu tarzda bir duvar resmi. Bu bir figürin olabilirdi-ancak daha önce birçok değişik figürin çeşidi bulmuş idik dolayısıyla yeni bir tanesi bu kadar heyecan yaratmamalıydı. Belki de daha önce bulduklarımıza göre daha zengin mezar hediyeleri ile dolu, yine bir evin tabanının altına gömülmüş bir gömüt idi. Ya da belki, Mellaart'ın bulunduğu türden leopar betimli bir duvar kabartması olabilirdi.

Höyüğün tepesindeki açmaya ulaştığımda, odanın köşesinde düzensiz bir şekilde duran ve zar zor farkedilen sıva kabartmayı gördüğümde hayal kırıklığına uğradım (Figür 1). Baktığım köşede bir şey olduğu kesindi ama ne olduğunu anlamak zor görünüyordu. Fakat biraz daha konuşunca ikna oldum ve ekibin benim de görmemi istediği şeyi farkettim- bu, Mellaart zamanında birçok örneğinin bulunduğu hayvan betimli bir duvar kabartması idi. Bu kabartmanın tanımlanmasında bir takım şüpheler yaşandı ancak şu anda o zaman olduğumdan daha emin yaklaşıyorum. Bu kabartmaların (Figür 2), Mellaart tarafından hayvan betimini temsil ettiği düşünülmüş fakat kabartmanın baş ve ayak kısımları çıkarıldığından tanımlanmaları her zaman zor olmuştur. Daha sonra Mellaart bu kabartmalar için 'Ana Tanrıça' tanımını uygun görmüştür. Fakat son yıllar içerisinde yapılan kazılar sırasında, bu kabartmaların betimine benzer şekilde yapılmış bir kil mühür, başı ve ayakları tüm şekilde bulunmuştur. Tüm şekliyle, bu mühürün bir hayvanı ve

muhtemelen de bir ayıyı betimlediğine karar verilmiştir (Figür 3).

Dolayısıyla ekibin bulduğu bu kabartma muhtemelen bir ayı betiminin alt kısmına aittir. Oldukça karmaşık bir yapıya sahip ve duvarları defalarca sıvanmış olan bir binanın güneydoğu köşesine sıkıştırılmıştır. Bu tüm kabartmadan geriye kalmış bölümde göbek deliği daha belirgin olup korunmuştur-göbek delikleri bu

Figure 7: Building 59, 4040 Area, looking E.

tip katmaların en belirgin özelliklerindedir.

Günün sonunda ekibin yorumlarında ve heyecanlarında haklı olduklarına karar verdim!

Bu sene de Çatalhöyük'te büyük bir ekibimiz vardı – 150 bilimsel araştırmacı ve öğrenci ile 30 kişiden oluşan yerel çalışanlarımız. Stanford-İngiltere ekibi, Polonyalı ekip (Alek Marciniak ve Lech Czerniak başkanlığında), Selçuk Üniversitesi'nden Bizans ve erken İslam dönemlerine ait Batı Höyük'teki gömütleri çalışan bir ekip (Ahmet Tırpan ve Asuman Balıran başkanlığında) bu sezonun ekiplerini oluşturdu. Batı Höyük'te iki ayrı ekip çalıştı-birincisi Cambridge'den ve SUNY Buffalo'dan (Peter Biehl başkanlığında) ve bir diğeri de Edirne'deki Trakya Üniversitesi'nden bir ekip (Burçin Erdoğan başkanlığında).

Bu ekiplerden bir diğeri de yine bu sene Çatalhöyük'teki en heyecan verici buluntulardan birini keşfetmiştir. TP Alanında çalışan Poznań Üniversitesi ekibi, kayda değer bir friz bulmuştur (Figür 4). Büyük bir bina kompleksinin bir parçası olan bu küçük odanın duvarı önce sıvanmış, daha sonra, henüz sıva yaş iken üzerine spiral bir motif kazanmıştır. Bu, kazı alanında yeni rastlanılan bir tip sembolizm ve süsleme biçimidir. Bu kazı beziğin bulunduğu bina ve oda kazı alanının en üst tabakalarına denk düşmektedir. Buna bağlı olarak, her ne kadar üst tabakalarda duvar resimlerinin betimlenmesi alt tabakalara oranla

daha az olsa da evin sembolik olarak değerlendirilmesi yeni bir düzeyde devam etmektedir.

Bir diğer ilgi çekici buluntu da laboratuardan gelmiştir. Son birkaç yıl boyunca yaptığımız kazılarda kayda değer bir çömleğin farklı parçalarını bulduk. Bu sene, geçen senede olduğu gibi, Nurcan Yalman ve ekibi çanak çömleklerin incelendiği laboratuarda, aynı çöplük alanından gelen malzemeyi incelemeye devam etmişlerdir. Bu inceleme devam ettikçe bu çömleğin farklı parçalarını buldular. İlk bulunduğu, bu oval kabın yalnızca bir tarafında insan yüzü betimlenmiş olduğu düşünülmekteydi. Daha sonra bu kabın bir tarafında bulunan bu insan yüzü betim, kabın diğer tarafında da aynı şekilde betimlenmiş olarak bulunmuştur (Figür 5). Daha sonra, kazının sonunda bu kabın yan taraflarına ait olan parçaları da bulmuşlardır. Kabın yan taraflarına bakarken birdenbire çok ilginç bir şey farkedildi-kabın yan taraftaki diğer yüzünde de aynı zamanda bir boğa başı betimlenmişti! Kulaklar ve boynuz çok net bir şekilde seçilebiliyordu. Benim görüşüme göre, buradaki insan yüzü betimlerinin gözleri tıpkı sıvalı kafatasında olduğu gibi belirtilmediğine göre, bu kilden yapılmış kap insan kafataslarını ve yüzlerini ve sıvanmış boğa başlarını temsil etmektedir.

Bu senenin bir diğer ilginç buluntu grubu da Güney alanında yapılan kazılar sonucunda ortaya çıkmıştır. Daha önce bu alanın doğu kısmında yaptığımız kazılarda Bina 10'dan Bina 44 (Tabaka IV), 56 (Tabaka V), ve 65 (Tabaka VIA)'in en üst noktasına kadar birbiri ile benzerlik gösteren bir dizi binayı kazmış idik. Bu bina dizininin erken binalardan itibaren devam edip etmediğini görmek istedik. Böylelikle 2007'de Bina 65'i ve altındaki binayı kazmaya devam ettik ve bu bina dizinin Bina 65'in altında değiştiğini gördük (Figür 6). Bu binalarda ayrıntılı bir mimari plan gözlenmemektedir ancak ev içi aktiviteleri açısından çok çeşitlilik taşıyan küçük boyutlu yapılar veya korunak alanları şeklinde yapılmışlardır. Profilden gördüğümüz üzere bu kesintiden önce erken bir bina bulunmaktadır. Bu erken binanın ise aşağı yukarı Bina 65 ile aynı seviyede olduğu gözlemlenmiştir. Bu binanın seneye kazılması planlanmaktadır. Böylelikle gözlemlenebilir kesintilere

rağmen bu bina dizisinde ortak hafızanın nereye kadar devam ettiğini ortaya çıkarabiliriz.

Kazı alanında, çeşitli antropolog, teolog ve felsefecilerin katılımı ile, Templeton Fonu tarafından finanse edilen seminerler serisinde, aynı biçimde birçok kez inşa edilmiş, mimari olarak karmaşık ve tabanlarının altında birçok gömüt bulunan bu binaların 'tarih evleri' olarak nitelendirilmesine karar verilmiştir. Yaşam süreleri boyunca bu evlere yüzlerce yıl boyunca tekrar tekrar yerleşilmiş ve kafatasları ve rituel niteliğindeki kişisel eşyalar biriktirilmiştir. 10-44-56-65 numaralı bina serisi 'tarih evleri' dizinine bir örnek olmaktadır ve insan kalıntıları laboratuvarındaki incelemeler bize bu binaların nasıl işlediği ile ilgili bilgileri vermektedir. İnsan kalıntıları laboratuvarı çalışanlarından Başak Boz, bir evde rastlanan gömü çukurundan çıkardığı dişlerin bir alt evredeki binaya ait gömütün çene kemiğinden gelen dişler olduğunu tespit etmiştir. Bundan önce de insan ve hayvan kafataslarının, evden eve geçen miras veya önemli eşya statüsünde önem görmüş olabileceğini düşünmekteydik. Başak Boz'un bulduğu bu kanıt düşüncemizi desteklemektedir.

Kuzey Alanında, Bina 59'da kazılar devam etmiştir. Bu bina verdiğimiz önemi haklı çıkarmıştır. Bina çok geniş bir alanı kapsamakta olup (kazı alanında bulunan en geniş binadır) çok kısa bir süre (duvar sıva katmanlarının azlığından anlamaktayız) için kullanılmıştır. Bununla beraber bina içinde sütunlar, platformlar ve kırmızı boyanmış duvar gibi sembolik anlamlar taşıyan unsurlar bulunmaktadır. Binada yalnızca bir tane gömüt bulunmuş (bir yan odanın içinde) bu da az zaman için kullanıldığına dair kanıt teşkil

Figure 8: Red paneled wall in FT 2, 4040 Area

etmiştir. Özel bir statü taşıdığı ile ilgili hiçbir gösterge yoktur. Burada özel statü durumu, ‘tarih evleri’ nde olduğu gibi çok sayıda gömüt ve uzun süre kullanımı temsil eder (Figür 7). Bu tip evler daha fazla depo alanına sahip olmakla birlikte, yerleşim içindeki en geniş evler değildir. Ancak, çok uzun bir tarih kesidi için işgal edilmişlerdir ve de gömütler, ritüel ve sembolik çeşitlilik açısından zengin yapılarıdır.

Durumu daha açık bir hale getirmek açısından şöyle diyebiliriz; bu sene, ‘tarih evleri’ hipotezimizi destekleyen yeni bir binanın bir kısmını kazmış bulunmaktayız. Bu bina 2007-

8 yılları arasında 4040 açmasına dikilecek olan yeni korunga örtüsünün temellerinin açılacağı yerlerde yapılan arkeolojik kazılar sonucunda ortaya çıkmıştır. İki seviyesi olan bu binada çok sayıda kırmızı boyalı duvar ve payanda bulunmuş ve yalnızca bir tabakanın kuzeybatı ve batı platformlarının altından otuzun üzerinde gömüt çıkmıştır (Figür 8). Birçok binada en fazla 5-10 tane gömüt bulunduğu ve bazılarında hiç olmadığı göz önüne alınırsa 30 gömütün birden bulunması bize burasının gömütler için özel ayrılmış bir bina olduğu düşündürür.

Other Activities – Ian Hodder & Shahina Farid

Figure 9: Boeing Sponsored Display Cabinet at Ankara Museum of Anatolian Civilization

Office move to London

By mid April the project relocation from the University of Cambridge to the Institute of Archaeology, University College London was successfully completed. This involved down sizing and relocating the office which had been based at the University of Cambridge since the current project began in 1993, first administered by the Faculty of Archaeology and Anthropology and since 2000, the McDonald Institute for Archaeological Research coinciding with Ian’s move to Stanford.

The logistics of moving proved to be interesting as every aspect of the project was scrutinised by both parties, Cambridge and UCL. On the practical side the project archive, computers and project servers had to be moved. Downsizing meant that a lot of project material had to be sorted and archived between Stanford and London. However, this was a good opportunity to discard years of redundant trappings we had acquired over the past

decade, and finally our pared down records and computers were transported to London.

The project office is now based on the third floor (with windows!) of the Institute of Archaeology and we are very grateful to Institute of Archaeology for housing us. We are also very grateful to the many individuals from the University of Cambridge, the McDonald Institute, University College London and the Institute of Archaeology who helped with the bureaucracy of transferring the project and the logistics of our move.

Boeing Sponsored Display Cabinet at Ankara Museum of Anatolian Civilization

With the support of the Ministry of Culture and Tourism and the Konya Museum, and with the sponsorship of Boeing, a new exhibit was opened in the Ankara Museum of Anatolian Civilization. With the encouragement of the Museum Director a new case was built and filled with recent finds from the site (Figure 9). This temporary exhibit will be renewed on an annual basis and will allow the finds from the

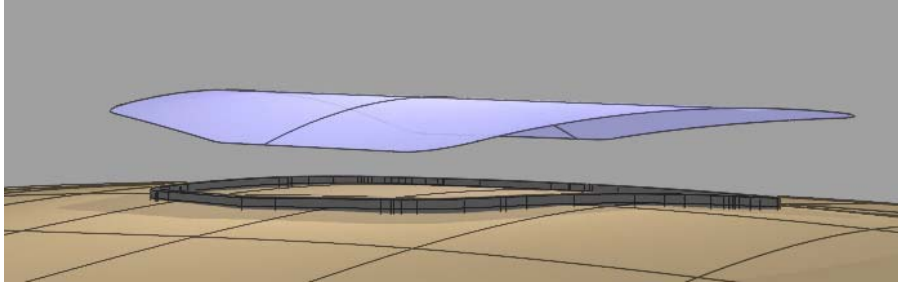

Figure 10: New shelter design by Atölye Mimarlık

site to be shown in the capital city before returning to Konya. A video about the site is also on permanent loop near the display case.

Permanent display of 4040 Area

Much of this season's excavation work on the East mound was concentrated around the excavation of foundation trenches for the construction of our second permanent shelter. This shelter, which will be located on the northern eminence of the East Mound, has been in planning for the last three years and work finally began this summer. Similar to the shelter construction over the South Area constructed in 2003, the aim is to display a large expanse of the current excavations on a permanent basis, a place where excavations continue in the summer seasons but which can be visited and toured throughout the year. Whilst the South shelter affords display of excavations through time in depth, the North shelter will display contemporary neighbourhoods on the same horizon.

The new shelter has again been designed and constructed by Atölye Mimarlık, our architects for the South Shelter. Their remit this time was to design a shelter that would be aesthetic to and fitting with the shape of the mound (Figure 10). The construction is therefore domed and employs new techniques and materials.

The shelter covers an area 43m N-S x 26m E-W. A number of locations were discussed before the present position of the shelter was decided (see Figure 14). The deciding factors were financial, long-term stability, access, view of the buildings to be displayed and long term aims of continued excavation. We also wanted to incorporate Building 5 under the

new structure as the life-span of that shelter, which was constructed in 1999 was only 5 years and had begun to show signs of disrepair.

26 foundation trenches with connecting beam slots were excavated around the footprint of the shelter. Each trench was 1.8m x 1.6m and varied in depth according to formation horizon relating to the contour of the mound. Overall the depths varied from 0.12m to nearly 2m through differing soil types and stratigraphic sequences. The connecting beam slots were 0.5m wide and the depths also varied according to the local topography. The northern and southern foundations were excavated as continuous slot trenches, 0.6m wide with varying formation depths. These sides will form the access point of the shelter.

Handover to the architects was due on the 1st August but of course we overran due to complex stratigraphy and the number of human burials we encountered. The usual frustrations of keyhole excavation were faced but overall a great sequence was excavated which has given us a window to areas on the mound, which we would not otherwise have excavated.

As the FT's were handed over to the construction team they were lined with geotextile before construction of the supporting steel framework was assembled (Figure 11).

Figure 11: Lined and reinforced foundations for the Shelter.

Final handover was 17th August and the first stage of concrete pouring took place on the 21st. Eight cement mixers and two pourers, one stationed at the base of the mound and the other half way up were synchronized for the pouring (Figure 12).

Figure 12: Staged concrete pourers

The second stage of concrete pouring took place on the 29th August and after an adequate drying period the surrounds were contoured with sandbags.

The final stage of roof construction will take place in the Spring of 2008.

Storage Depots

One of the problems of long-term excavation is planning for storage of the excavated material archive when no storage facility in museums is available. At Çatalhöyük we have been long suffering from a lack of storage facilities at the site. At the beginning and end of each season hundreds of crates of material have to be moved out of laboratories where they are securely stored in the off-season to make room for teams to set up their work stations.

Finally after a few years of planning we received permission to construct four modular storage depots. Funds permitting, the first will be constructed by the Spring of 2008. In preparation for construction we spent a week excavating evaluation trenches over the footprint of the depots to establish that no deposits of archaeological significance would be destroyed.

Çatalhöyük Museum Project

It has long been a project objective to build a museum on or near the site as part of the visitor experience to Çatalhöyük. In 2005 we reported that a design had been submitted by Cengiz Bektaş (see Archive Report 2005) that fulfilled the ethos and practice of the project vision. It is by no means a traditional museum design but rather a Neolithic experience of reconstruction houses and interactive facilities, not necessarily a primary place for original objects.

Whilst funds are being sought a location for this new museum was under discussion this summer between the project and a number of local interest groups.

Site Management Plan workshop

As a follow-on to the Site Management Plan for Çatalhöyük that was written as part of the TEMPER project (see Archive reports 2002 – 2005), a workshop was held on site this season. The meeting, led by Aylin Orbaşlı of Oxford Brookes University, which involved members of the Chamber of Architects, delegates from the Ministry of Culture and Tourism and local government representatives, was held to discuss how the management plan works and legislation concerning the implementation of management plans in Turkey.

Templeton seminar

This was the second year of a 3 research project entitled “Spirituality and religious ritual in the emergence of civilization. Çatalhöyük as a case study”, which involves a group of eminent archaeologists, anthropologists, theologians and philosophers from around the world to help us interpret the ancient, prehistoric symbolism at Çatalhöyük.

The four questions being asked by the Templeton funded project are: (1) How can archaeologists recognize the spiritual, religious and transcendent in early time periods? (2) Are changes in spiritual life and religious ritual a necessary prelude to the social and economic

changes that lead to civilization? (3) Do human forms take on a central role in the spirit world in the early Holocene, and does this centrality lead to new conceptions of human agency that themselves provide the possibility for the domestication of plants and animals? (4) Do violence and death act as the foci of transcendent religious experience during the transitions of the early Holocene in the Near East, and are such themes central to the creation of social life in the first large agglomerations of people?

Diğer Aktiviteler – Ian Hodder & Shahina Farid

Projenin Londra'ya Taşınması

Nisan ortasında proje, Cambridge Üniversitesi'nden, Londra Üniversite'sindeki Arkeoloji Enstitüsü'ne taşınmıştır. Bu, 1993 yılından beri Cambridge Üniversitesi'ne bağlı olan ve 2000 yılına kadar Arkeoloji ve Antropoloji Fakültesi'nin altında çalışıp 2000 yılından itibaren de Mc Donald Enstitüsü'ne bağlı çalışan projenin hem küçültülmesi hem de yer değiştirmesi anlamına gelmiştir.

Projenin taşınma aşamasındaki lojistik kısmı, hem Cambridge hem UCL tarafından çok ince elenip sık dokunmuş ve bizim için çok ilginç bir deneyim teşkil etmiştir. Pratik kısmına bakıldığında projeye ait hem arşivin, hem bilgisayarların hem de bilgisayar server larının taşınması söz konusu olmuştur. Yukarıda belirttiğim küçültme işleminden kasıt da, projeye ait birçok unsurun hem Londra'da hem de Stanford'da düzenlenmesi anlamına gelmesidir. Böylelikle, yıllarca birikmiş olan gereksiz kısımlardan kurtulmuş ve de düzenleme sonucu küçülen bilgisayar ve genel arşivimiz Londra ya taşınmıştır.

Şu anda proje ofisi Arkeoloji Enstitüsü'nün 3. katında yer almaktadır (pencereli bir oda!). Arkeoloji Enstitüsü'ne bize yer sağladığı için teşekkür ediyoruz. Aynı zamanda Cambridge Üniversitesi'ne, McDonald Enstitüsü'ne, Londra Üniversitesi'ne ve Arkeoloji Enstitüsü'ne projenin taşınması esnasında yaptıkları bürokratik ve lojistik yardımlardan dolayı teşekkürlerimizi sunmaktayız.

Ankara Müzesi'nde bulunan, Boeing'in sponsorluğunu yaptığı, Çatalhöyük eserlerine ayrılan vitrin.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın ve Konya Müzesi'nin katkıları ile ve Boeing'in sponsorluğuyla, Ankara Müzesi'nde yeni bir sergi alanı açılmıştır. Müze Müdürlüğü'nün teşvikleri ile yeni bir sergi vitrini düzenlenmiş

Burials

As a result of the analyses on a corpus of late burials excavated from across the East and West mounds a number of Islamic and possible Islamic burials have been identified on the basis of position and grave typology. As a result, a number of discussions took place on site and it has been agreed by both the local community and the General Directorate that the clearly Islamic burials will be reburied in the village cemetery in 2008.

ve kazıdan çıkan son buluntular yerleştirilmiştir (Figür 9). Bu geçici sergi yıllık olarak yenilenecek ve buluntuların her sene tekrar Konya Müzesi'ne geri dönemeden önce başkentte sergiye sunulmaları sağlanabilecektir. Kazı ile ilgili bir tanıtım videosu da vitrinin yanında sürekli olarak gösterilmektedir.

4040 Alanının Sergilenmesi

Bu sezon kazılarının büyük bir kısmı, yapılacak olan ikinci kalıcı korunga örtünün inşası sırasında açılacak olan temellerde yapılan arkeolojik kazılar üzerine yoğunlaştı. Doğu Höyük'ün kuzey kısmında yer alacak olan bu örtü son üç yıl boyunca planlanan bir proje olup, nihayet bu yaz çalışmalara başlanmıştır. Güney Alanında 2003 yılında yapılan korunga örtünün yapımına benzerlik gösteren bu yeni yapı, yaz ayları boyunca örtü altında yapılacak kazıların devamına imkan sağladığı gibi, kış aylarında da gelen ziyaretçilere açık bir alan olarak kalacaktır. Güney Alanındaki örtü, yapılan kazıların dikey olarak tabakalanmasının sergilenmesine yol açtığı gibi, Kuzey Alanındaki örtü de aynı şekilde yatay alandaki birbirine komşu evlerin bir arada sergilenmesini sağlayacaktır.

Yeni korunga örtü, Güney Alanındaki örtü de olduğu gibi, Atölye Mimarlık tarafından tasarlanmış ve inşa edilmiştir. Bu yeni tasarım için göz önünde bulundurulmuş en önemli unsur, korunga örtünün, tepenin şekli ile estetik olarak bir uyum göstermesidir (Figür 10). Bu anlamda yapı kubbe şeklinde dizayn edilmiş ve yeni yapım teknikleri ve malzemeleri kullanılmıştır (bakınız konservasyon raporu).

Korunga örtü 43m kuzey-güney x 26m doğu-batı büyüklüğünde bir alanı kaplamaktadır. Korunga örtünün şu andaki yerini belirlemeden önce bir kaç farklı yer olasılığı tartışılmıştır (Figür 14). Yerin karar verilmesinde etken olan

unsurlar; finans, uzun vadeli dayanıklılık, ulaşım, kazılan binaların ne şekilde sergileneceği ve devam eden kazıların uzun vadedeki amaçları şeklinde olmuştur. Aynı zamanda bu örtünün altına Bina 5'in dahil edilmesi, Bina 5'in üzerine 1999'da yapılan ve ömrünü 5 sene olacağı söylenen örtünün yıpranma belirtileri göstermesi üzerine, söz konusu olmuştur.

Bu korunga örtünün ayaklarının geleceği 26 temel açması, bu açmaların aralarını birleştiren ince uzun açmalarla birlikte kazılmıştır. Herbir açma 1.8m x 1.6m büyüklüğünde olup, höyüğün şekline göre belirlenen farklı formasyon düzlemi hesaplamalarına göre farklı derinliklerde kazılmıştır. Genel olarak kazılan derinlikler 0.12m ile 2m arasında farklı toprak çeşitleri ve tabakalanma dizinleri ile değişmektedir. Araları birleştiren ince uzun açmalar ise 0.5 m genişliğinde olup derinlikler de yerel topografiye göre değişmektedir.

Alanın mimarlara devredilmesi 1 Ağustosunda bulmuş olmasına rağmen karmaşık tabakalanma ve çok sayıda çıkan insan iskeletleri dolayısıyla bizim müdahalemiiz devam etmiştir. Bu tip küçük açmalarda her zaman olduğu gibi gerek tabakalanmayla ilgili bağlantıların aralarda kilitlenmesi gerekse genel resmi görmeye engel teşkil etmesi açısından rahatsızlıklar yaratsa da çok geniş bir yelpazede farklı tabakalar kazılmış ve farklı koşullarda daha uzun dönem kazılmayacak olan bu tabakalara bir pencere açılmasını sağlamıştır.

Temel açmalar inşaat ekibine teslim edildikten sonra açmalar, demir çubuklarla desteklenmeden önce jeotekstil ile örtülmüştür (Figür 11).

En son devir 17 Ağustos'ta olmuş ve ilk beton dökümü ise 21'inde gerçekleşmiştir (Figür 11). Sekiz harç karıştırma makinası ve iki dökücü, biri tepenin yamacında ve diğeri tepenin ortasında yer almak kaydıyla yerleştirilmiş ve birbirleri ile eş değerli zamanlarda çalışmışlardır.

Harç dökme işleminin ikinci aşaması 29 Ağustos'ta yer almış ve kuruması için gerekli zaman bırakıldıktan sonra açmalar kum torbaları ile çevrelenmişlerdir.

Örtünün çatısının yerleştirilmesi işlemi de en son aşama olarak 2008 yılının baharında gerçekleşecektir.

Depolar

Uzun vadeli kazı planının problemlerinden biri de, müzede yeterli derecede depo alanı olmadığından, çıkan malzemenin nerde saklanacağı sorunu olmuştur. Çatalhöyük'te bir süreden beri çıkan malzemenin artması ile yer sorunu ile karşı karşıyayız. Her kazı sezonunun başında, gelen ekiplere çalışma alanı sağlamak için yüzlerce sandık arkeolojik malzeme laboratuvarlardan çıkarılıp, alan dışında güvenli bir yere taşınmak durumunda kalmaktadır.

En sonunda yıllar süren bir zaman diliminden sonra depolarımızı inşa etmek için gerekli olan iznimizi almış bulunuyoruz. Alınacak fon doğrultusunda bu depolardan ilkinin 2008 yılının baharında inşa etmeyi planlamaktayız. Bu yapıların inşa edilmesi sürecinde depoların temellerinin geleceği yerlerde, herhangi bir arkeolojik malzemenin bu alanlara girmediğini kesinleştirmek için değerlendirme kazıları yapılmış ve bu kazıların raporu yazılmıştır.

Çatalhöyük Müzesi Projesi

Projenin uzun dönemli planlarından bir diğeri de, Çatalhöyük ziyaretçileri için kazı alanının yakınlarına bir müze inşa edilmesi fikri idi. 2005 yılında Cengiz Bektaş'ın bu projenin amaçları ve pratiğine uygun bir tasarım yaptığını raporumuzda bildirmiştik. Bu, klasik anlamıyla bir müzeden çok bir Neolitik ev rekonstrüksiyonu bağlamında bir yapı ve deneyim olduğu gibi etkileşimli olanakları olan ve mutlak olarak, çıkan kazı malzemesinin orijinallerini içermesi gerekmeyen bir tasarımdır.

Gerekli fonların sağlanması planları ile birlikte bu müzenin lokasyonu ile ilgili tartışmalar farklı ilgili makamlarla tartışılmıştır.

Kazı Yönetimi Planı Atölyesi

TEMPER Projesi tarafından yazılan Çatalhöyük Yönetim Planı'nın (bakınız Arşiv Raporu 2002-2005) devamı niteliğinde bu sezonda bir atölye çalışması düzenlenmiştir. Oxford Brookes Üniversitesi'nde bulunan Aylın Orbaşı tarafından başı çekilen bu toplantıda aynı zamanda Mimarlar Odası, Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan delegeler ve yerel yönetim temsilcileri de katılmışlar ve kazı alanı yönetim planının nasıl işlediği ve Türkiye'deki kazı yönetim planı ile ilgili yasa ve uygulamalar tartışılmıştır.

Templeton Fonu Araştırma Projesi

Bu, "Uygarlığın Doğusunda Spiritüel ve Dinsel Ritüel'de Çatalhöyük örnek incelemesi" başlıklı 3 yıl olarak planlanan araştırma projesinin ikinci yılı idi. Bu çalışmaya

dünyanın birçok tarafından seçkin arkeolog, antropolog, teolog ve felsefeci, Çatalhöyük'teki prehistorik sembolizmi incelemek üzere katılmışlardır.

Templeton tarafından fonu sağlanan bu projede dört ana soru sorulmuştur: (1) Arkeologlar, geçmiş zamanlara ait sipiritüel, dinsel ve transandal olguları ne şekilde tanımlayabilirler? (2) Sipiritüel ve dinsel yaşamda gözlemlenen değişimler, uygarlığın ortaya çıkmasına yol açan ekonomik ve sosyal değişimlere bir zemin mi olmuştur? (3) Erken Holosen'deki ruhsal dünyada insan formları merkezi bir rol mü oynamıştır ve bu merkezîyetçilik insanın bitki ve hayvanları evcilleştirme sürecinde yeni kavramlara yol açmış mıdır? (4) Şiddet ve ölüm olguları,

Yakınoğu'da, Holosen'e geçişte transandal dini deneyimlerin ana odağı mı olmuştur ve bu temalar, ilk büyük insan yığınlarının oluşturduğu sosyal hayatın ortaya çıkmasında merkezi bir rol mü oynamıştır?

Gömütler

Doğu ve Batı höyüklerinden çıkan geç döneme ait gömütler üzerinde yapılan araştırmalar sonucunda, yatış pozisyonları ve mezar tipolojileri de göz önünde bulundurulduğunda, bu gömütlerin muhtemel İslam mezarlıkları oldukları ortaya çıkarılmıştır. Yerel halk ve Kültür Bakanlığı ile yapılan görüşmeler sonucunda kesin olarak İslam mezarlığı olarak belirlenmiş gömütlerin 2008 yılında köy mezarlığına gömülmesi uygun görülmüştür.

Post-Season

We had the pleasure of showing HRH Prince Charles around the site in November (Figure13).

Figure 13: HRH visits the South Area

The tour proved to be a great success with many guests joining us including from the Çumra and Konya Municipalities and Security and Army Offices, the Principal, Vice Principals and guests from Selçuk University, architect Cengiz Bektaş, the headman and visitors from the village of Küçükköy and many others including the British Ambassador to Turkey.

As well as a tour of the site and Visitor Centre The Prince had the opportunity to see a group of school children from Çumra and Küçükköy doing the activities that they do in the summer organized specially by Gulay Sert. We also invited a local women's cooperative to present their work in felt, using traditional methods to suit a modern fashion, organized by Mehmet and Sylvia Giriç. (www.thefeltmaker@thefeltmaker.com).

Kazı Sezonu Sonrası

Kasım ayı içerisinde İngiltere Veliiaht Prensi Charles'a Çatalhöyük'teki çalışmalarını sunma şerefine nail olduk.

Bu ziyaret çok başarılı olmuş ve Çumra'dan ve Konya Belediye Başkanları, Ordu ve Polis Kuvvetleri'nden yüksek rütbeli asker ve memurlar, Selçuk Üniversitesi'nden ziyaretçiler, mimar Sayın Cengiz Bektaş, Küçükköy muhtarı ve köyden diğer ziyaretçiler ve Türkiye'deki İngiltere büyükelçisi de ziyaretçiler arasında yer almıştır.

Prens Charles Ziyaretçi Merkezi'nin yanı sıra, Gulay Sert'in organize ettiği Çumra ve Küçükköy'den çocukların katıldığı, yaz sezonlarında Çatalhöyük'te (bakınız Yaz Okulu raporu) okul çocukları ile yapılan aktivitelerin yapıldığı bu projeyi görme şansı elde etmiştir. Ayrıca bağlı buldukları kooperatif içinde geleneksel yöntemlerle keçe sanatını devam ettiren yerel kadınlar, Mehmet ve Sylvia Giriç'in organizasyonu ile kazı alanına davet edilmiş ve yaptıkları işler sunulmuştur.

(www.thefeltmaker@thefeltmaker.com).

TEAM 2007

Project Director:	Ian Hodder.
Field Director & Project Coordinator:	Shahina Farid.
Project Administration:	Katerina Lee.
Project Assistant:	Banu Aydınöğlül.
Computing:	Sarah Jones & Neil Davies
Database Development:	Sarah Jones & Mia Ridge.
4040 excavations:	Dan Eddisford, Mike House, Simon McCann, Charlie Newman, Freya Sadarangani, James Taylor, Lisa Yeomans.
South Area excavations:	Roddy Regan, Anies Hassan.
TP excavations:	Arkadiusz Marciniak, Arkadiusz Klimowicz, Adriana Badtke, Marek Baranski, Agata Czeszewska, Patrycja Filipowicz, Andrzej Leszczewicz, Katarzyna Regulska, Klaudia Sibilska, Maja Marciniak, Zuzanna Marciniak.
West Mound, Buffalo/Cambridge Team:	Peter Biehl, Eva Rosenstock, Tom Birch, Helen Lomas, Ingmar Franz, Kathryn Hall, Alex Pryor, Rosalind Wallduck, Ben Kamphaus, Raymond Whitlow, Naomi Christie, Frank Stremke, Maxime Brami, Genevieve Holdridge, Katie Kamphaus. Burçin Erdoğan, Nejat Yücel, Gülgün Gürcan, Gülay Yılankaya, Heval Bozbay, Sedef Polatcan, Melek Kuş.
West Mound, Thrace Team	
West Mound, SEL Team:	Asuman Baldiran, Zafer Korkmaz, Faris Demir, Osman Doğanay, Zeliha Gider, Görkem Ilarslan, Utku Yalçın, Ferda Zorlu.
Stanford Field Team:	Rachel Becker, Eleri Cousins, Rachel Danford, Madeleine Douglas, Jun Jiang, Kristen Nado, Andrew Wicklund.
Student Field Teams:	Kirsten Forseth, Angus Hodder, Marina Lizarralde, Colleen Morgan, Kelsey Traher.
Illustration:	Katy Killackey.
Survey & Digitising:	Dave Mackie, Cordelia Hall in consultation with Duncan Lees Plowman Craven).
Finds:	
Heavy Residue:	Slobodan Mitrović & Milena Vasic.
Conservation:	Liz Pye, Duygu Çamurcuoğlu-Cleere, Philip Kevin, Casey Macksey, Nyssa Mildwaters, Alaina Schmisser.
Image, Media & Webmaster:	Jason Quinlan.
Faunal Team:	Louise Martin, Nerissa Russell, Katheryn Twiss, Sheelagh Frame, Kamilla Pawlowska, David Orton, Claire Christensen, Arzu Demirergi, Liz Henton and Joe. Simon Hillson, Clark Larsen, Lori Hager, Başak Boz, Scot Haddow, Marin Pilloud, Bonnie Glencross, Lesley Gregoricka, Patrick Beauchesne, Christopher Ruff, Tomasz Kozłowska, Michaela Binder.
Palaeoethnobotany:	Glynis Jones, Amy Bogaard, Michael Charles, Fusun Ertuğ, Kim NG, Ellen Simmons, Dragana Filipovic, Müge Ergun, Ryan Allen, Catherine Longford, Michael Wallace.
Phytoliths:	Philippa Ryan.
Starch:	Karen Hardy Chase.
Chipped Stone:	Tristan Carter, Marina Milić.
Ground Stone & bead technology:	Karen Wright, Roseleen Bains, Jennifer Booth, Sarah Luddy, Bahram Ajorloo.
Ceramics:	Nurcan Yalman, Hilal Gültekin, Duygu Tarkan, Joanna Pyzel, Jonathan Last, Shannon Stewart.
Figurines & Miniature Clay Objects:	Lynn Meskell & Carolyn Nakamura.
Clay materiality & sourcing:	Chris Doherty.
Architectural Analysis:	Serena Love.
Summer School:	Gülay Sert, Nuray Kaygaz, Heval Bozbay, Lerzan Akkaplan,
Translations:	Dide Saglam.
Research Projects:	Sharon Moses.
Remediated Places:	Ruth Tringham, Steve Mills.
Artist in Residence:	Eva Bosch.
Camp Manager:	Levent Özer.
Site Custodians:	Mustafa Tokyağsun, Hasan Tokyağsun, Ibrahim Eken.
House Staff:	İsmail Salmancı, Nevriye Şener, Mavili Gemiz, Saliha Eken.
Site Workers:	Arif Arslan, Mevlut Sivas, Hünlüsi Yaşlı, Hüseyin Yaşlı, Osman Yaşlı, Mustafa Yaşlı, İsmail Buluç, Mustafa Zeytin, Ali Zeytin, Mustafa Sivas, Yusuf Tokyağsun, Mehmet Ali Motuk, Hasan Yaşlı, Metin Eken, Mevlut Ferakaya.
Residue Sorters:	Saliha Sivas, Fadimana Yaşlı, Fatima Yaşlı, Rabia Yaşlı, Elmas Motuk, Esra Şener, Emine Yaşlı.

Acknowledgements

The project works under the auspices of the British Institute of Archaeology at Ankara with a permit from the Turkish Ministry of Culture and Tourism. The project is grateful to the Director General of Monuments and Museums, Orhan Düzgün and to our temsilci Ömer Özden.

The main sponsors are Yapı Kredi and Boeing. Our long-term sponsors are Shell and Merko, and other sponsor is Thames Water. We are also very grateful to our anonymous donor.

Support was gratefully received from the British Institute of Archaeology at Ankara in Britain, the John Templeton Foundation, the Global Heritage Fund, the Kress Foundation and the Martha Joukowsky Foundation in America, and in Poland the University of Poznań, and the Polish Heritage Council.

Our main institutional partners and sponsors are Stanford University in the US, the Institute of Archaeology, University College London in the UK and Selcuk University in Turkey.

Other institutional partners are Poznań University, Poland, Istanbul University and the University of Thrace at Edirne, Turkey and SUNY Buffalo in the US.

I also wish to thank Gülay Sert for her running of the educational programmes at the site.

We are grateful as ever to Jimmy and Arlette Mellaart. Special thanks are extended to Ömer Koç for his continued support of the project. And finally we were pleased to host the British Ambassador Nick Baird and his wife Caroline.

Teşekkürler

Proje, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın izniyle, Ankara İngiliz Arkeoloji Enstitüsü'nün denetiminde yapılmaktadır. Projemiz, Anıtlar ve Müzeler Müdürlüğü Başkanı Sayın Orhan Düzgün'e ve Bakanlığın temsilcisi Sayın Ömer Özden'e teşekkürü borç bilir.

Ana sponsorlarımız Yapı Kredi ve Boeing'dir. Uzun vadeli sponsorlarımız ise Shell ve Merko olup, bir diğer sponsorumuz da Thames Water'dır. Burada isminin belirtilmesini istemeyen kişiye de projemize yaptığı katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

Ankara İngiliz Arkeoloji Enstitüsü'ne, John Templeton Fonu'na, Küresel Kültür Mirası Fonu'na, Kress Fonu'na ve Amerika'daki Martha Joukowsky Fonu'na ve Polonya'daki Poznań Üniversitesi'ne ve Polonya Milli Piyango Konseyi'ne desteklerinden dolayı teşekkür ederiz.

Ana kurumsal ortaklarımız ve sponsorlarımız ise; Birleşmiş Milletler'den Stanford Üniversitesi, Birleşik Krallık'tan Londra Üniversitesi, Arkeoloji Enstitüsü ve Türkiye'den Selçuk Üniversitesidir.

Projenin diğer kurumsal ortakları ise Poznań Üniversitesi, Polonya Milli Piyango Konseyi, İstanbul Üniversitesi, Edirne Trakya Üniversitesi, Buffalo'daki New York State Üniversitesi.

Her zamanki gibi Jimmy ve Arlette Mellart çiftine minnettarlarımız sunarız. Projeye devam eden katkılarından dolayı Sayın Ömer Koç'a özel teşekkürlerimizi sunar ve son olarak da İngiliz Konsolosu Sayın Nick Baird ve eşleri Caroline'nın bu kazı sezonunda bizlere yaptıkları ziyaretten dolayı şeref duyduğumuzu belirtmeyi borç biliriz.

OVERVIEW OF THE EXCAVATIONS

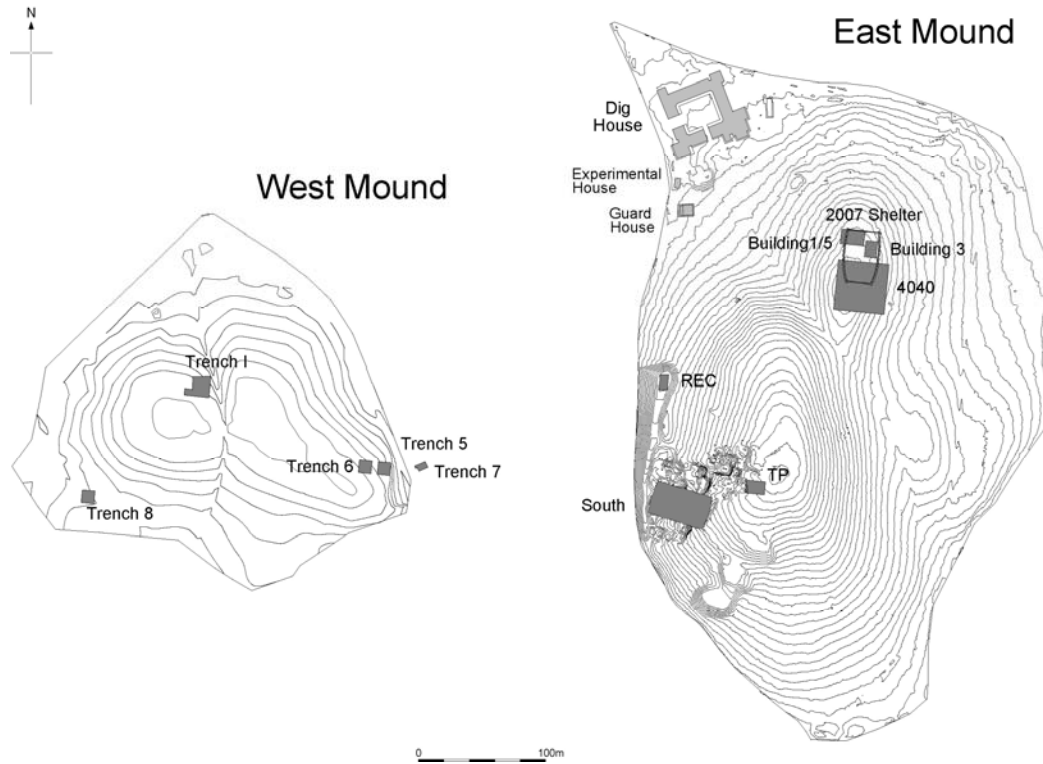

Figure 14: Areas under excavation on the East and West mounds at Çatalhöyük in 2007

Areas Excavated in 2007

Excavation took place in three areas on the East mound, 4040, South and TP Areas and three trenches on the West mound, Trenches 5, 7 and 8 (Figure 14).

4040 Area /East Mound

The 4040 Area scraped in 2003 and integrated with the area exposed by surface scraping in 1993-5, revealed a large number of houses that defined groups of similarly aligned Neolithic houses possibly separated by 'streets' or 'alleyways'. An area 30x40m has been excavated since 2004 to the latest building levels, recorded, conserved and backfilled. This area straddles a number of 'zones' of structures separated by rubbish areas. It has been established that these groups of buildings represent different time periods.

Much of this seasons work concentrated around the excavation of foundation trenches for the construction of our second permanent shelter on the East mound (see Other Activities).

The foundation trenches afforded 'windows' into the rich sequences in this area, highlights

Figure 15: Strand of interlocking bone and shell beads from a burial 15924.X3

of which included a complex of up to 30 burials in FT 1 & 2 which would have been located under the NE platforms of a house. A number of burials were found with burial items, one of the most spectacular of which was a strand of 124 bone beads from a single necklace in an adult female burial (15924) (Figure 15). These consist of interlocking or 'chain link' beads and several shell pendants.

The 'necklace' was not actually found around the neck of the skeleton, but looped over the chest. Some of the beads are made on metapodials of fox / small dog-size animals, others on cylinders of sheep-size long bone cortex. After shaping they were polished with a soft material such as leather or cloth (see Worked Bone Report, Archive Report 2007).

Another notable sequence excavated was located in FTs 22 & 23 where the base of a probable bear relief was found in the corner of a room (see Figures 1 – 3). This was a house of complex internal furnishings including a painted red panel on a niche, burial platforms, a spectacular oven and heavily undulatory plastered walls (Figure 16).

Figure 16: Sequence excavated in FT 22

South Area, East Mound

Under a large protective shelter since 2002 the South Area is open to the public all year round with defined tour routes and information panels for visitors.

The long-term and two-fold excavation aim in the South Area is to expand the area where we reached natural lake marl in 1999 in order to study the very earliest occupation sequence at Çatalhöyük and to investigate temporal buildings with repeated patterns (see Review above & Figure 6).

TP Area

The team from Poland headed by Professors Lech Czerniak and Arkadiusz Marciniak from the Institute of Archaeology and Ethnology, Polish Academy of Sciences and the Institute of Prehistory, University of Poznań continued excavations at the crest of the east mound. This area was opened in the 2001 season to study the latest phases of tell occupation, dated to the end of the seventh millennium BC. The trench was located next to the 1961 trench in order to integrate results to Mellaart's Levels defined as I – III.

The highlight of this seasons work was finding the incised mudplaster freize (see Review above & Figure 4)

West Mound

On the West Mound a 5-year plan developed from the 2006 season and involves a three-fold research approach with three teams.

Trenches 5, 6 and 7

Trenches 5, 6 and 7 are located to the SE of the West Mound and under the leadership of Peter Biehl from SUNI Buffalo and Cambridge University the aim is to excavate a series of step trenches to natural in order to reach the earliest levels of occupation on the West Chalcolithic mound. The results combined with those from the TP Area on the East mound will inform on the nature of transition from Late Neolithic on the East Mound to Early Chalcolithic on the West Mound or, illustrate that the two sites may have been occupied concurrently.

This season a new Trench 7, was machine cut against the side of a ditch that runs along the eastern edge of the West Mound and which was located on the same alignment as Tr's 5 & 6 opened last season (Figure 17). The machined trench afforded a quick view into the depth and nature of the stratigraphy.

Figure 17: Vessel cluster found on a floor through the Chalcolithic sequence in Tr. 7. Two vessels were partly reconstructed and classified as storage vessels. The smallest vessel (15118) is a so-called basket-handle vessel and vessel (15116) is a typical EC I lugged jar. Two new vessel-types were (15117) and (15119).

Excavations in Trench 5 took place on the E part where substantial Early Chalcolithic architecture is under investigation in order to understand the spatial relationship of the architecture.

Trench 8

Trench 8 is located to the SW of the mound. The team here led by Burçin Erdoğu, University of Thrace have targeted this area to investigate the EC II occupation at Çatalhöyük

West, to explore how EC II occupation developed after the end of EC I and how to contextualize the transition from EC I (c.a. 6000-5700 cal BC) to EC II (c.a. 5700-5500 cal BC).

The excavations in 2007 revealed a large building dubbed “The Red Building” because of traces of red plastered walls and, floor. It incorporates large half circular buttresses. There are no comparable examples from any other Chalcolithic sites in Central Anatolia.

A total of 3163 sherds were found in the fill of the ‘Red Building’, and 1708 of them have painted decoration. The most frequent painted wares are red-on-orange and red-on-cream. The most exciting were sherds with human figures with raised arms (Figure 18).

Figure 18: This figure with raised arms, a long neck and open fingers is unique

SEL Team

Figure 19: Tile lined late burial F.2420

far little by way of occupation or other activity has been found. The Selçuk University team is concentrating on excavating late burials and any other late activity in Trenches 5, 6, 7 and 8. This will enable the team to view a much wider and meaningful late burial assemblage in a holistic manner.

The third team led by Ahmet Tırpan and Asuman Baldırın from Selçuk University is conducting excavations of the later activity. It is known that the West Mound was used as a burial ground in the historic periods but so

ADDRESSES

The “Friends of Çatalhöyük” and the “Çatalhöyük Research Project” can be contacted at:

Çatalhöyük Research Project

Institute of Archaeology
University College London
31-34 Gordon Square
London WC1H 0PY
UK

Tel/Fax: 0044 (0)20 7679 7515

Email : catalhoyuk@ucl.ac.uk

OR

Çatalhöyük Research Project

Department of Anthropology
Main Quad, Building 50
450 Serra Mall
Stanford University
Stanford,
CA 94305-2034
USA

The site address is:

Çatalhöyük Kazi Ekibi,
Çumra, Konya
Turkey

Tel/Fax: +90 (0) 332 452 5720

e-mail: catalhoyuk@mail.koc.net

View of the Dig House

WEB SITE:

Çatalhöyük Project: www.catalhoyuk.com

JOINING THE FRIENDS OF ÇATALHÖYÜK

The Friends of Çatalhöyük was set up to promote the project's endeavours in excavation, conservation and heritage management at the site; to promote public interest in the site, both local and international; to promote scientific research into the understanding of the site and its setting. Members receive Newsletters, which cover recent activities of the project, and results of the excavations and which keep them informed of lectures and events. If you are interested in joining please complete the form at the bottom of this page and return it to the address indicated. If you would like any further details please contact the Çatalhöyük Office.

Please make **£** cheques payable to
“University College London”

Return to: The Friends of Çatalhöyük,

Çatalhöyük Research Project

Institute of Archaeology

University College London

31-34 Gordon Square

London WC1H 0PY

UK

Please make **\$** cheques payable to
“Stanford University”

Return to: The Friends of Çatalhöyük,

Department of Anthropology

Main Quad, Building 50450

Serra Mall

Stanford University

Stanford

CA 94305-2034

USA

View of the East Mound from the SE with the North and 4040 shelters to the right and the South shelter is to the left.

THE FRIENDS OF ÇATALHÖYÜK

- Annual Membership minimum- £20 / \$40
- Students and Concessions - £10 / \$20
- I wish to make a donation for

Name :

Address :

.....

.....

Telephone : Email :

